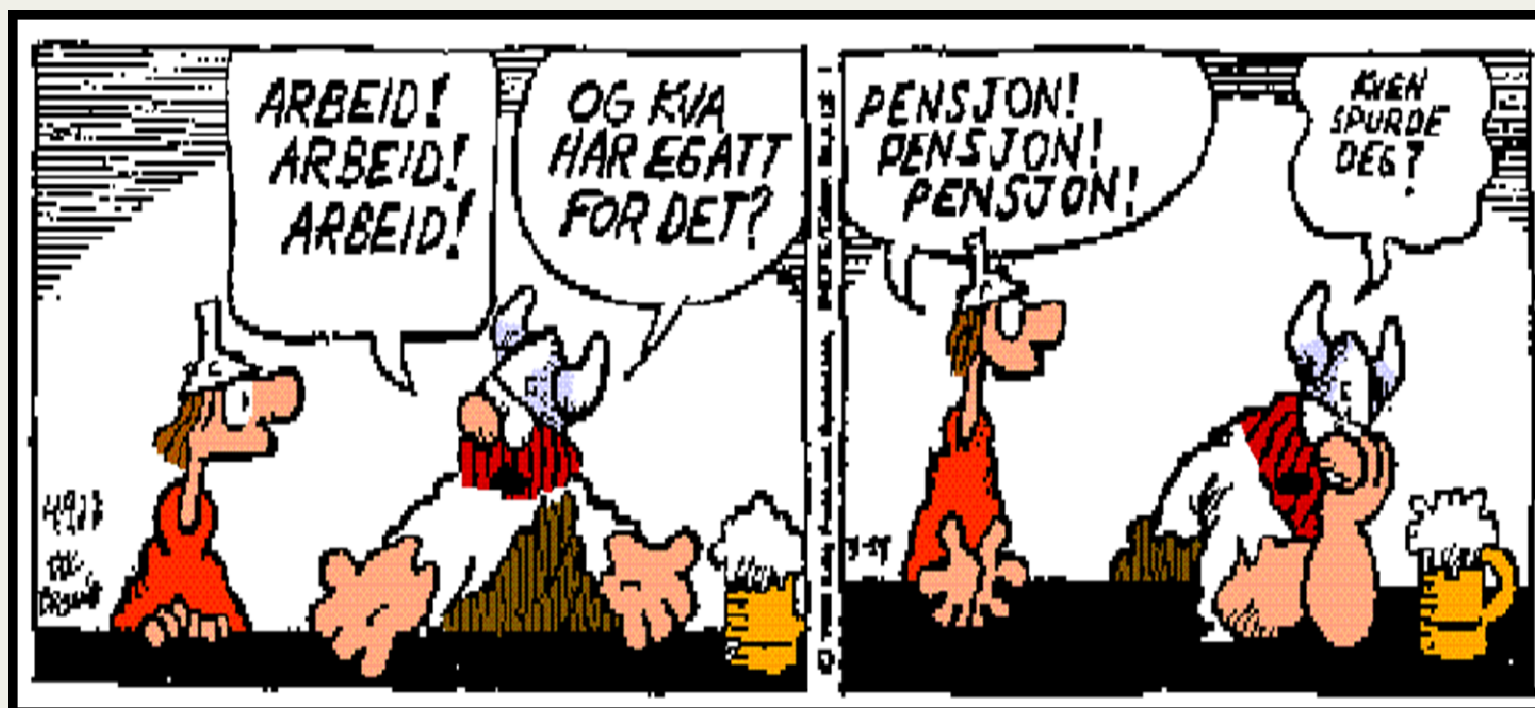




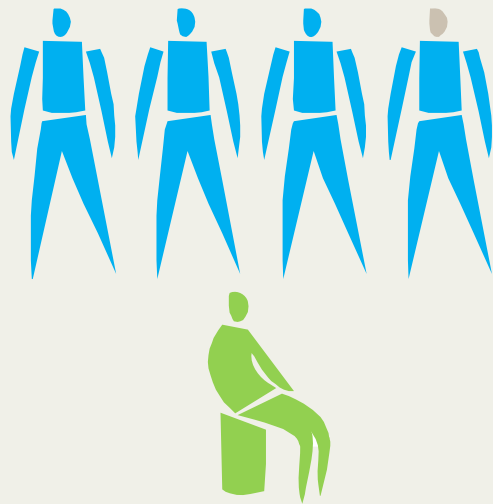
FINANSDEPARTEMENTET

Framtidig velferd - Ny folketrygd

Statssekretær Ole Morten Geving



Antall yrkesaktive pr. pensjonist



1967: **3,9**



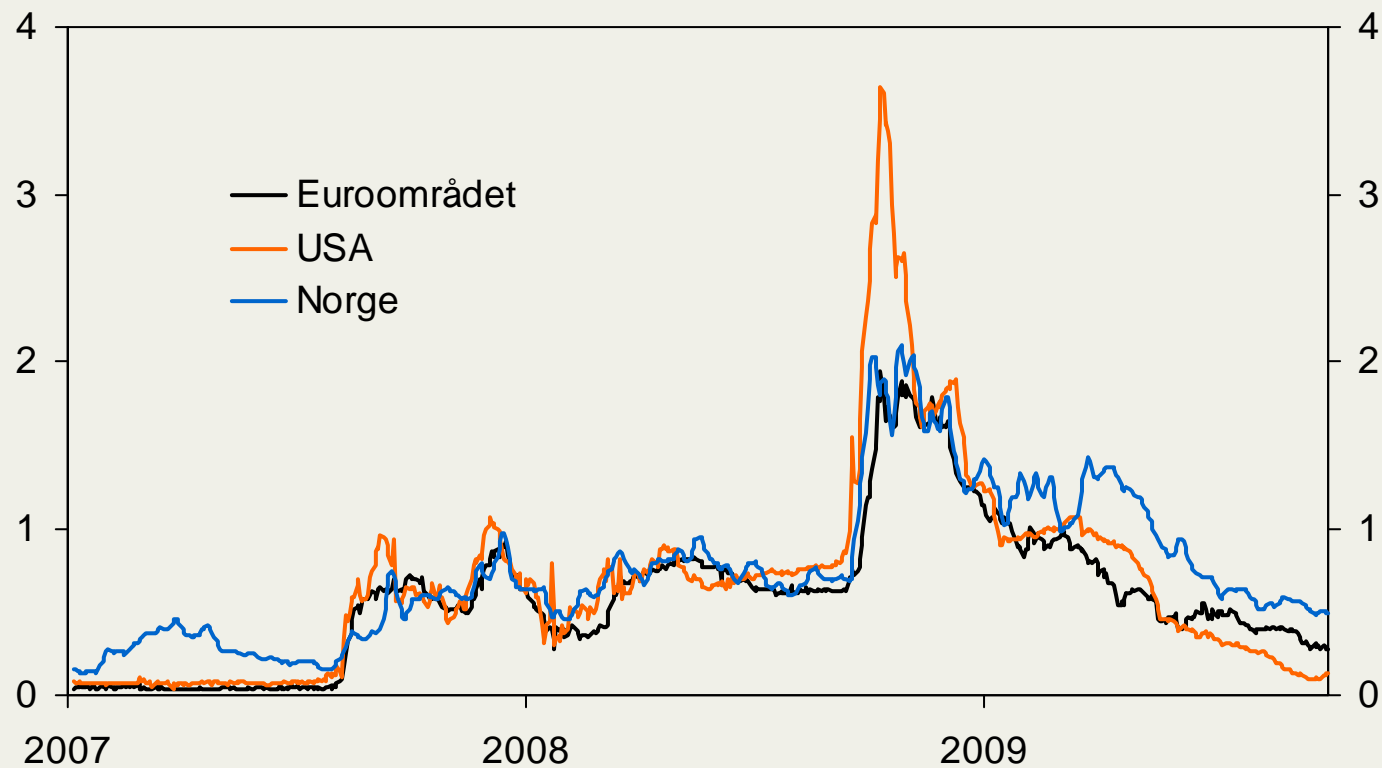
2007: **2,6**



2050: **1,8**

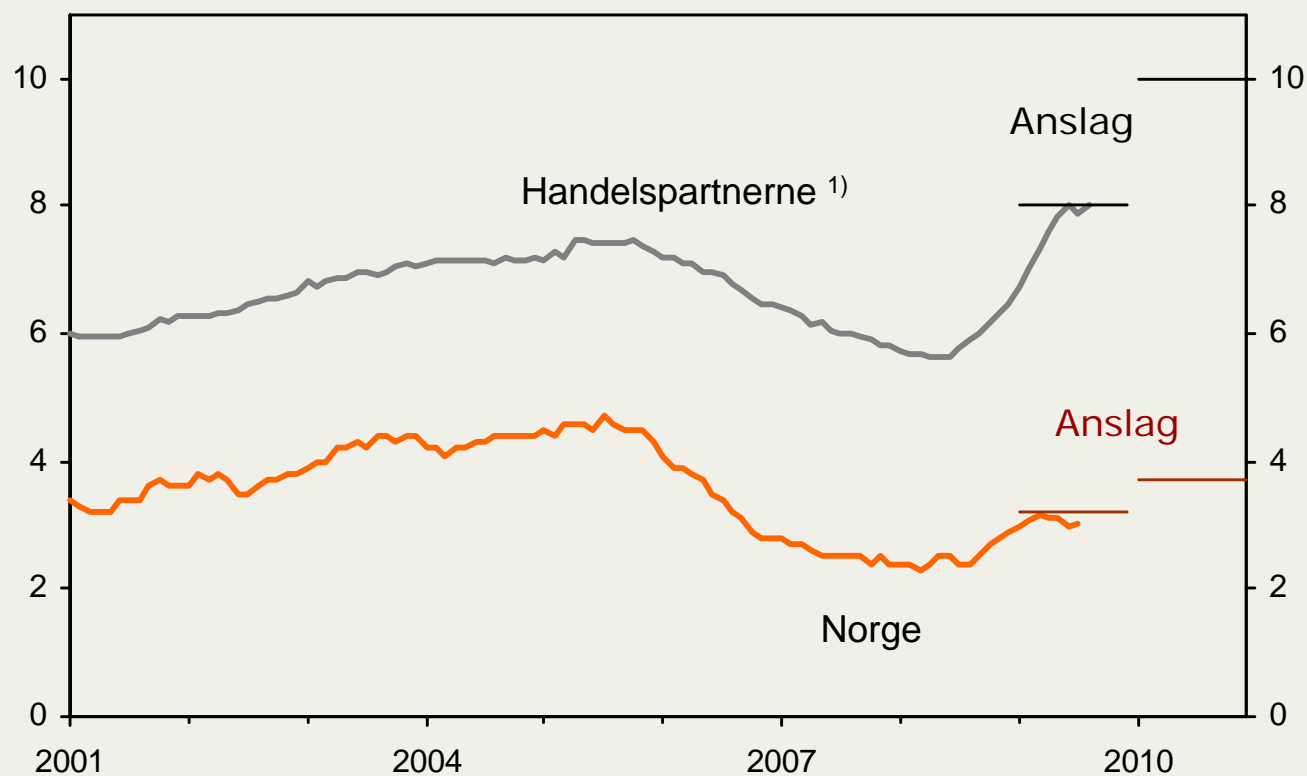
Etter et år med store utfordringer i penge- og kredittmarkedene, ser det nå lysere ut

Risikopåslag på tremåneders pengemarkedsrenter. Prosentpoeng



Klart lavere ledighet enn i de fleste andre land

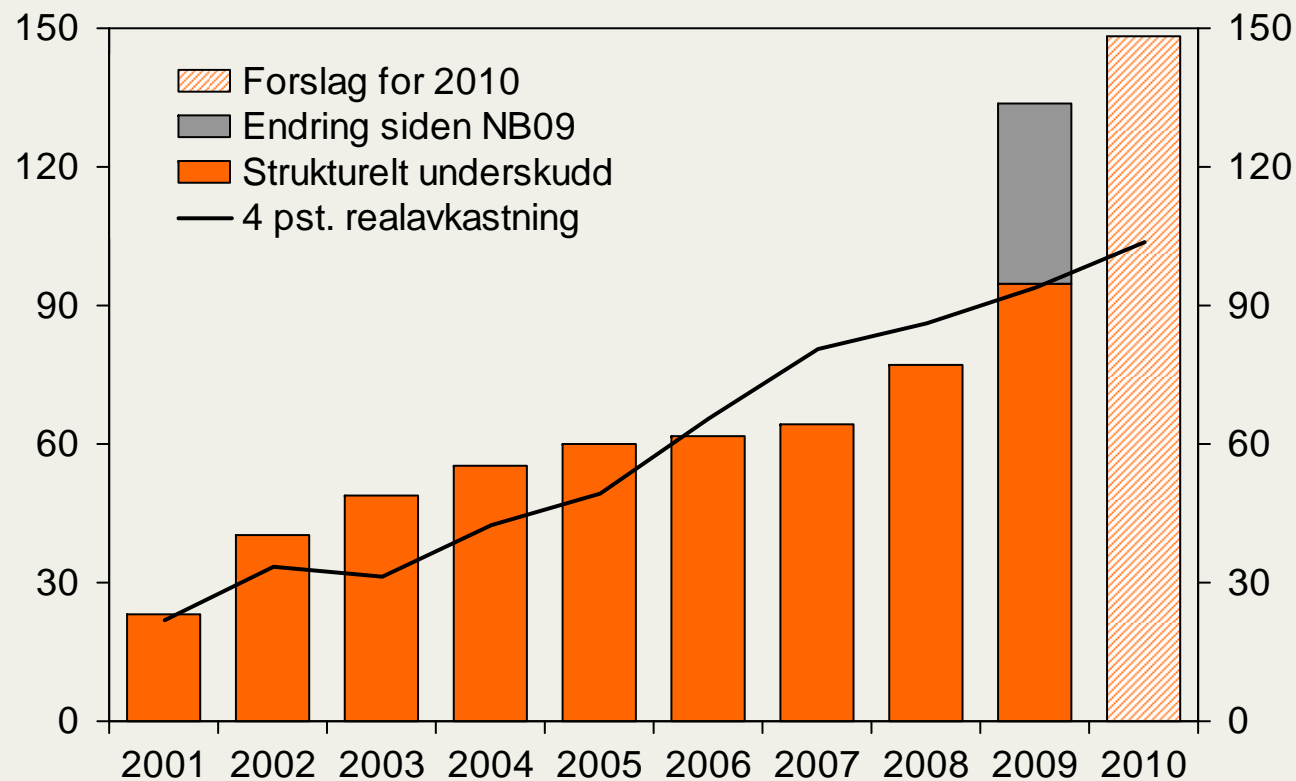
Arbeidsledighet. Sesongjusterte månedstall. Prosent av arbeidsstyrken



1) Vektet gjennomsnitt for Norges 15 viktigste handelspartnere

Svært ekspansiv budsjettpolitikk for å møte tilbakeslaget

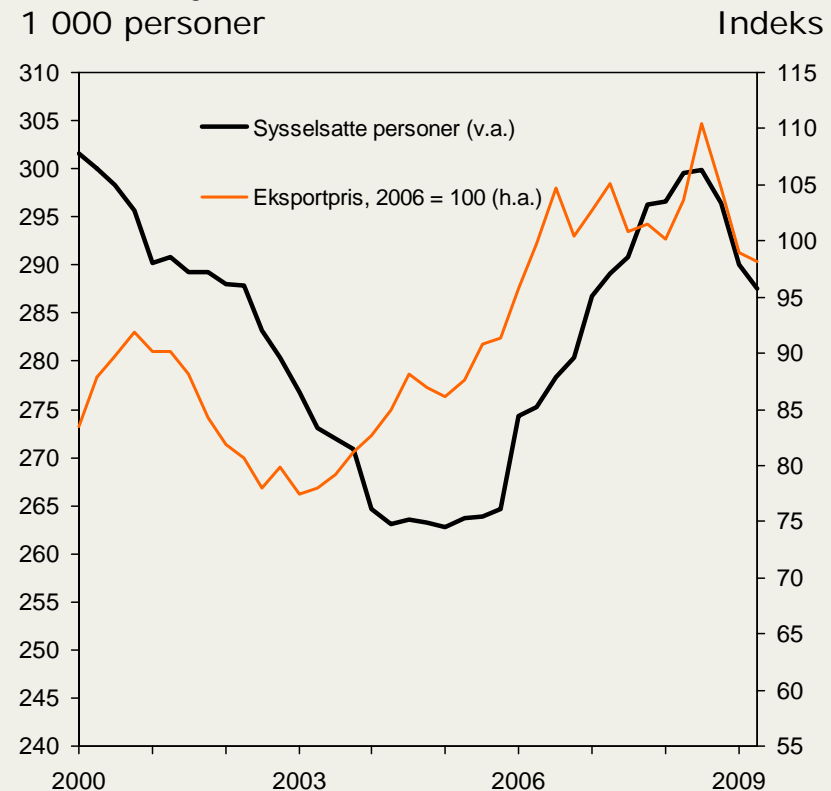
Mrd. 2010-kroner



Hensynet til de konkurransutsatte næringene tilsier en gradvis normalisering av bruken av oljepenger

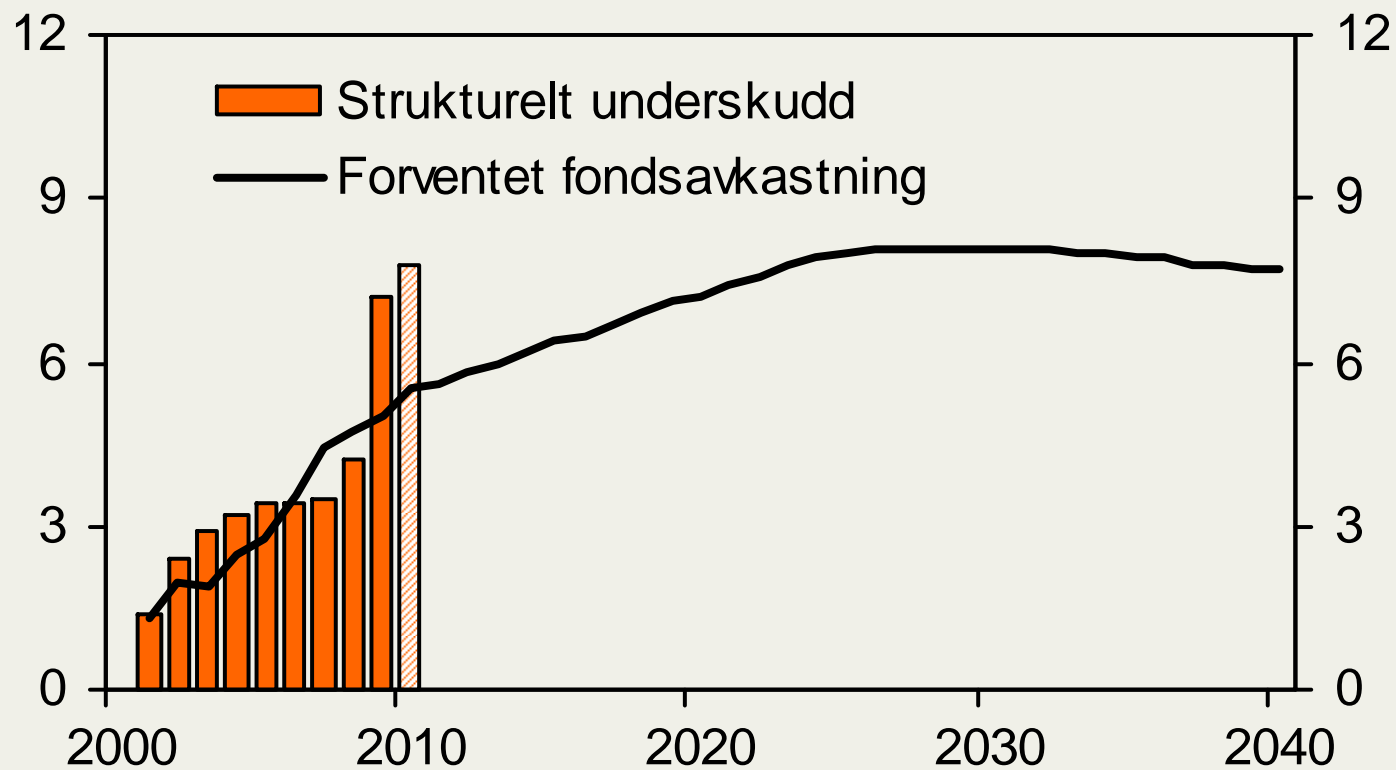
- Det internasjonale tilbakeslaget rammer industrien ved:
 - Lavere etterspørsel &
 - Lavere priser
- En sterkere krone vil forverre situasjonen

Sysselsetting i industrien og priser på eksport av tradisjonelle varer i norske kroner



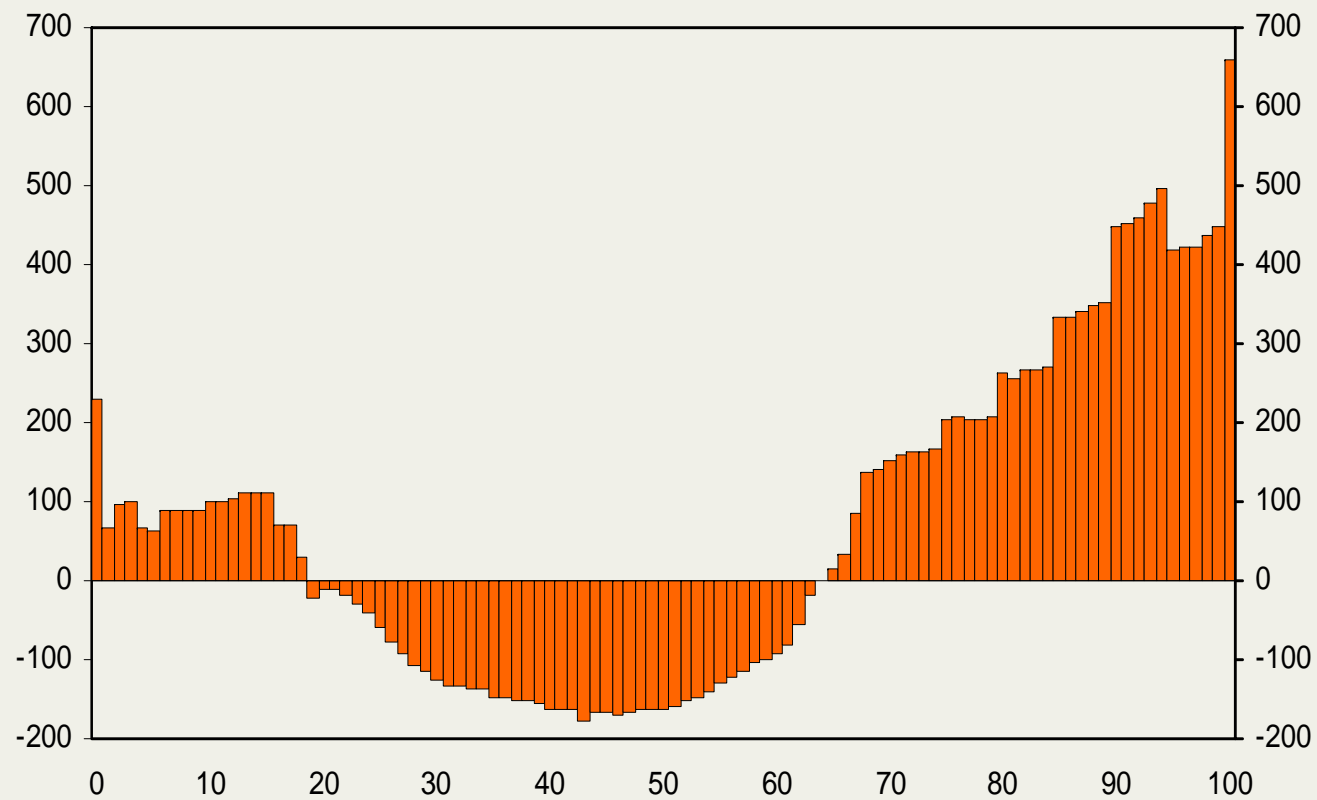
Bruken av oljeinntekter er brakt opp på et høyt nivå

Forventet realavkastning av Statens pensjonsfond – Utland og strukturelt underskudd. Prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge

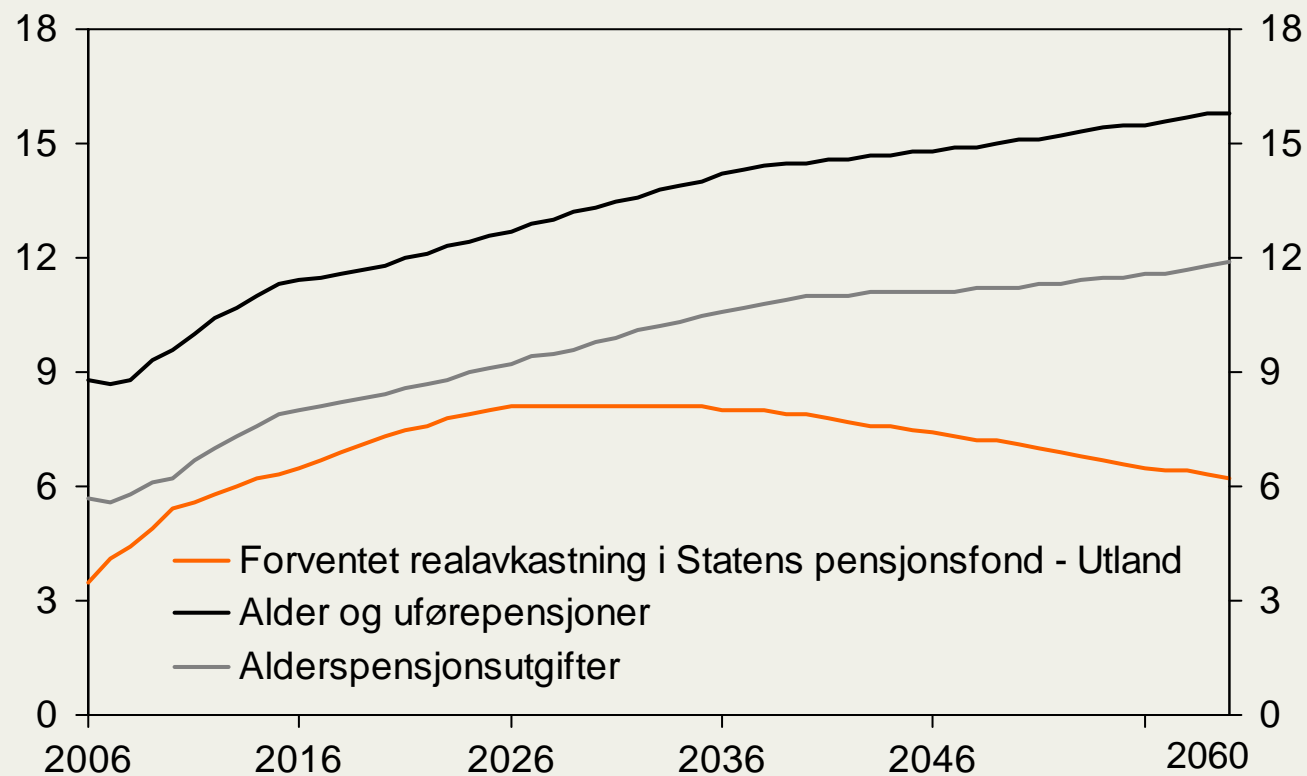


Netto overføringer etter alder i 2009

1000 kroner



Folketrygdens pensjonsutgifter og forventet realavkastning i Statens pensjonsfond – Utland Prosent av BNP for Fastlands-Norge



Hovedmålene med pensjonsreformen

- Styrke bærekraften til folketrygden – og offentlige finanser totalt sett - i møtet med eldrebølgen
- Motvirke knapphet på arbeidskraft på lang sikt gjennom bedre insentiver til å stå i arbeid, særlig for eldre arbeidstakere.
- Finanskrisen understreker behovet for pensjonsreformen

Andre viktige mål med pensjonsreformen:

- Rette opp tilfeldigheter/urettferdigheter i dagens regler:
 - Personer med samme livsinntekt kan i dag få svært ulik pensjon
 - Minstepensjonsfella
- Pensjon bedre tilpasset den enkeltes behov, med bedre muligheter til å kombinere arbeid og pensjon
- Sikre fortsatt god fordelingsprofil
- Så enkle hovedprinsipper som mulig

Hovedprinsipper bak den nye alderspensjonen i folketrygden

- Livsløpsbasert opptjening. Alle år teller likt. Ikke bare de 20 beste av maksimalt 40 år som i dag.
- Fleksibel pensjonsalder fra 62 år. Utsatt uttak gir høyere årlig pensjon, s.a. forventet utbetaling som pensjonist blir uavhengig av uttaksalder
- Gjør det mulig å fjerne avkortingene mot arbeidsinntekt.
- Mulighet for gradert uttak (20, 40, 60 og 80 prosent)
- Levealdersjustering
- Fortsatt lønnsjustering av opptjente rettigheter fram til pensjonering, med lønnsjustering fratrukket $\frac{3}{4}$ prosentpoeng etter uttak.

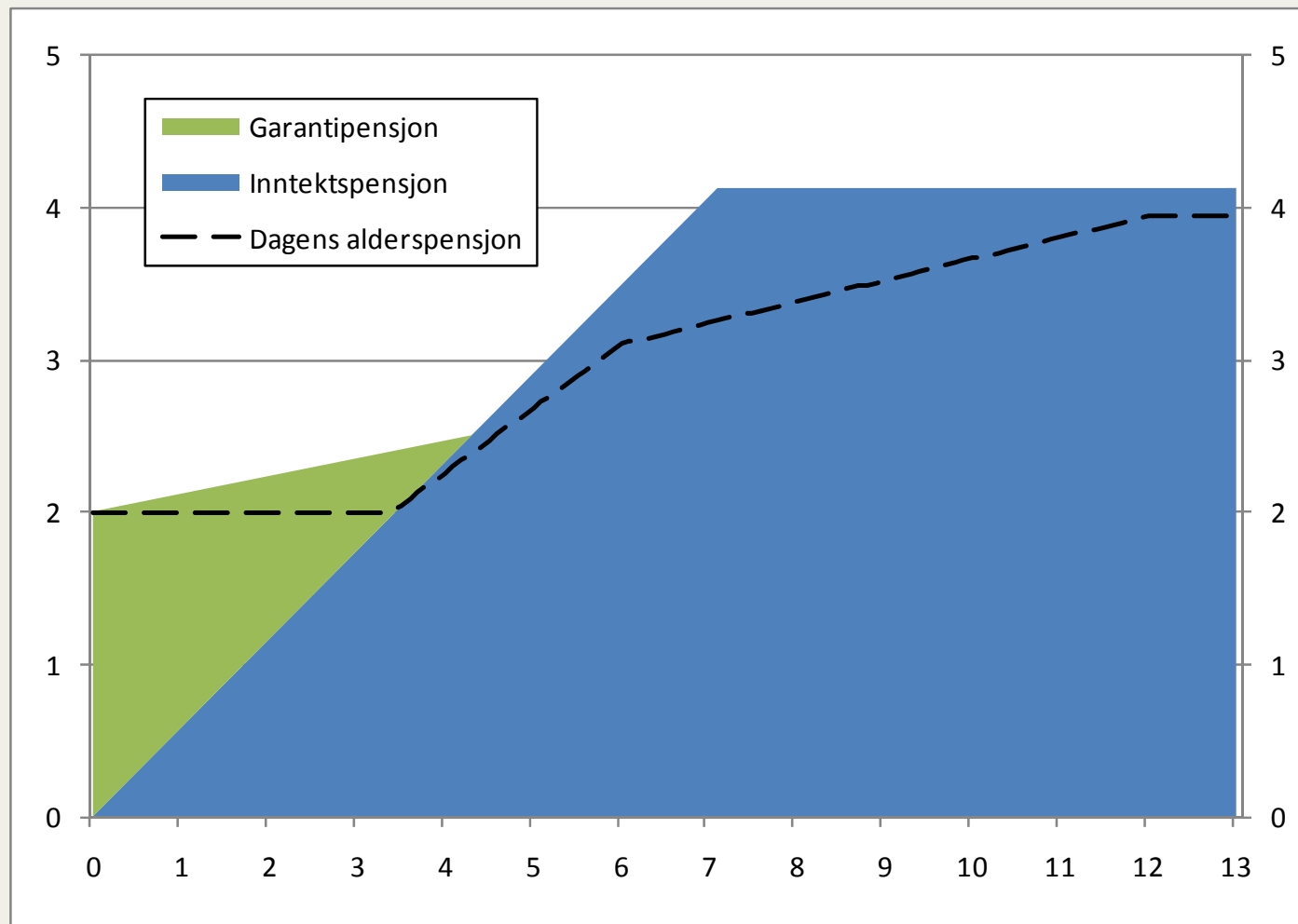
Ny alderspensjon på 1 – 2 – 3

1. Årlig pensjonsopptjening: 18,1 % av inntekt
 2. Årlig pensjonsopptjening bygges opp til en pensjonsbeholdning
 3. Årlig pensjon: Pensjonsbeholdning delt på et "delingstall"
- Delingstallet reflekterer forventet antall leveår som pensjonist, justert for at pensjon under utbetaling reguleres $\frac{3}{4}$ prosentpoeng svakere enn lønnsveksten og endringer i dødelighet før 62 år (arvegevinst)

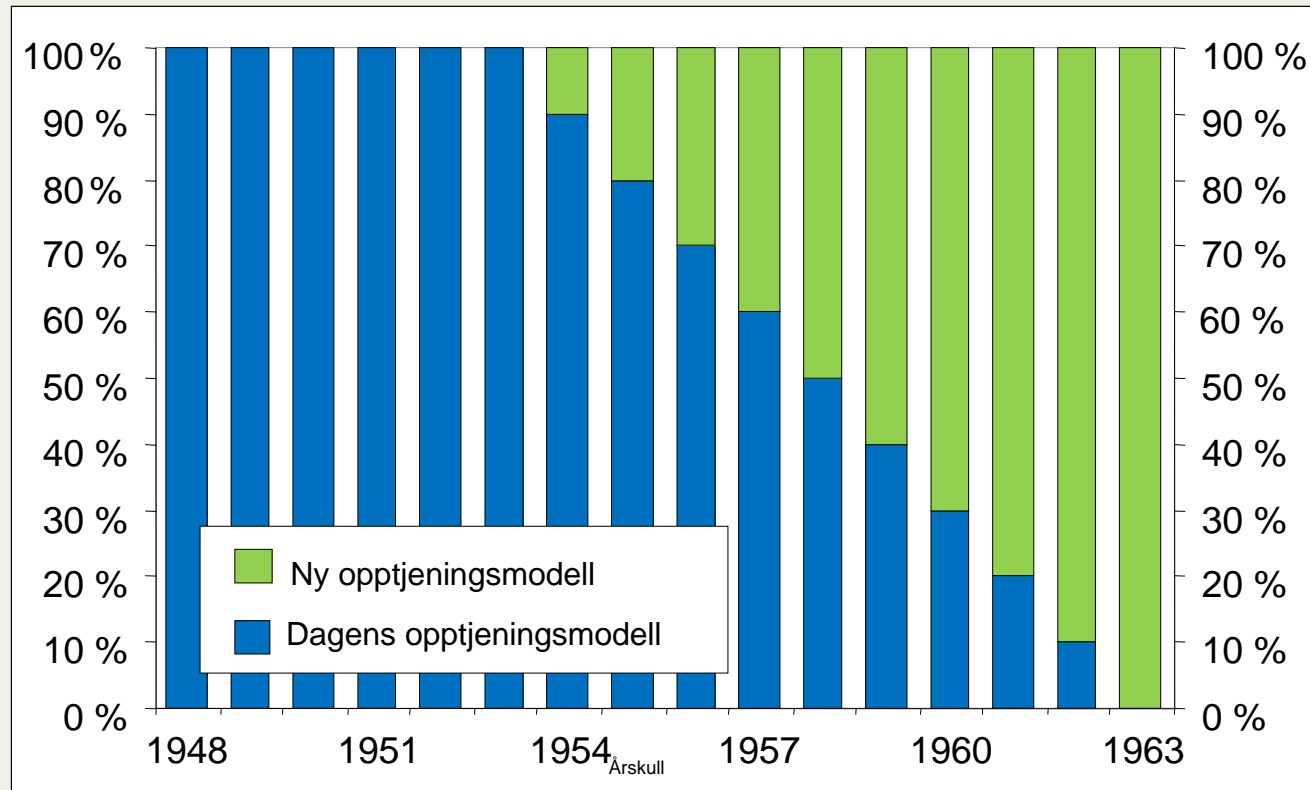
Fordelingsprofilen ivaretas

- Minstepensjonen (etter sivilstand) videreføres på dagens nivå
- Forbedret omsorgsopptjening:
 - Økes fra 4 G (i 7 år) til 4,5 G (i 6 år)
 - Tilbakevirkende omsorgsopptjening før 1992 for barn i det nye opptjeningssystemet
- Pensjonsopptjening for førstegangstjeneste:
 - 2,5 G pr år
- Bedre pensjonsopptjening for arbeidsledige:
 - Basert på tidligere inntekt (opp til 7,1 G), mot dagpengene i dag

Virkingen for en enslig pensjonist med jevn inntekt i 43 år (med dagens levealder)



Innfasing av nye opptjeningsregler



- 1953-kullet – bare dagens system
- Innfasing – årskullene 1954–1962
- 1963-kullet – bare nytt system

Ny AFP i privat sektor

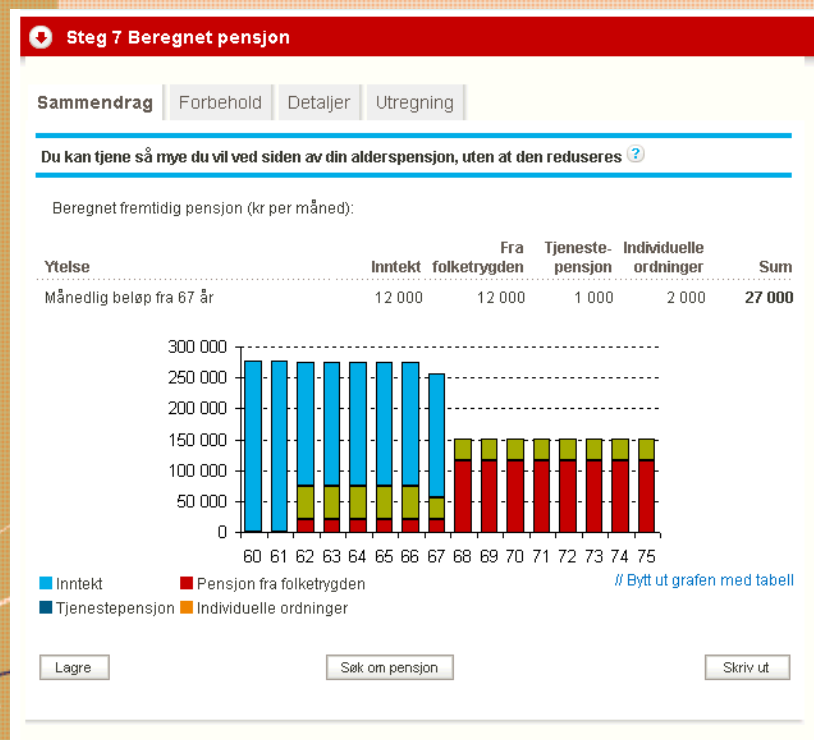
- Ny AFP blir et livsvarig tillegg til ny folketrygd, og basert på samme hovedprinsipper
- Livsløpsbasert opptjening. Gitt uttak fra 67 år svarer ny AFP til 0,314 pst. av samlet inntekt fram til 62 år (opp til 7,1 G pr. år). Dette tilsvarer 12,6 pst. ekstra kompensasjon etter 40 år med jevn inntekt.
- Kompensasjonstillegg på 10 000 kroner pr. år for 1948-kullet, som trappes opp til 12 000 kroner for 1953-kullet og deretter fases ut over ti år.
- Levealdersjustering og fleksibelt uttak fra 62 år basert på samme justering av årlig ytelse som ny folketrygd.
- Uttak før 67 år gir 19 200 kroner i ekstra ytelse før 67 år, mot lavere ytelse etterpå.

Alt i alt: Et mer bærekraftig og mer fleksibelt pensjonssystem

- Mer bærekraftig:
Alderspensjonsutgiftene i folketrygden øker til om lag 11 pst av BNP for Fastlands-Norge i 2050, mot 14 pst. med dagens system
- Mer lønnsomt å fortsette i arbeid.
- Full frihet til å kombinere arbeid og pensjon uten avkorting
- Mulighet for gradert pensjonsuttak gir stor fleksibilitet



I netjtjenesten Din pensjon på NAVs hjemmeside kan alle få oversikt over egen pensjon

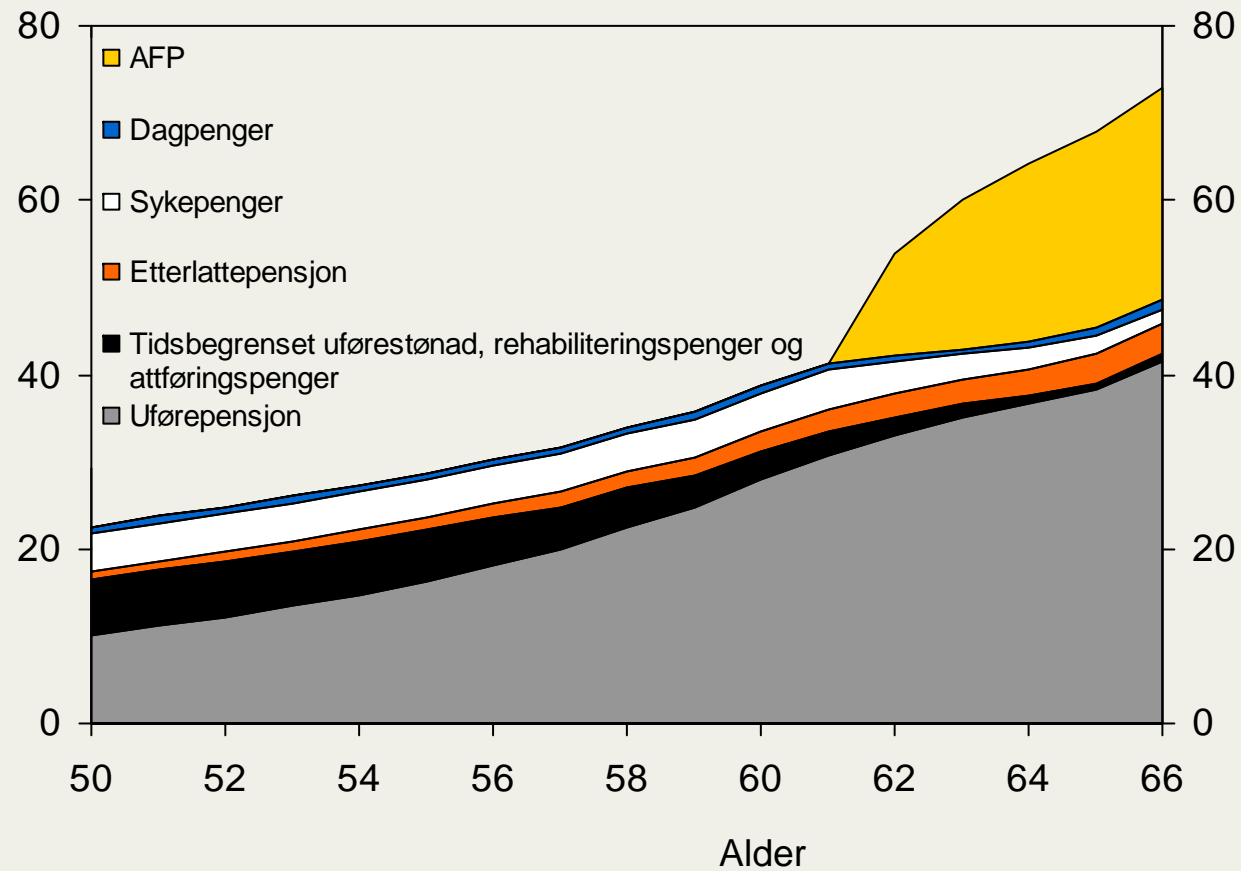


- Beregn fremtidig alderspensjon inkludert AFP
- Søk om pensjon elektronisk
- Se egen pensjonsopptjening
- Få svar på spørsmål

Din pensjon benytter reelle tall fra NAV sine systemer

Andel av befolkningen på ulike alderstrinn på trygd og AFP. 2008

Prosent



Endring i de private tjenstepensjonslovene som følge av ny folketrygd

- Private tjenstepensjonsordninger er tilpasset "gammel" folketrygd
- Betydelige forskjeller i lov om foretakspensjon og lov om innskuddspensjon
- Oppdrag til Banklovkommisjonen etter at lovregler om ny folketrygd ble vedtatt

Sentrale problemstillinger

- Alleårsopptjening
- Levealderjustering (delingstall)
- Fleksibel pensjonsalder

sentrale problemstillinger forts.

- Nytt opptjeningsystem
- Alderspensjonens varighet
- Regulering av pensjoner under utbetaling
- Overgangsordninger

Videre prosess endring av tjenestepensjonslovene

- Banklovkommisjonen flere representanter
- Arbeidsgruppe – bredt sammensatt
- Oppdraget kan deles i to
- Høring